

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. vasario 21 d.

(AG1-28/11-2025)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo S. B. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybei dėl Kauno miesto savivaldybės mero 2025 m. sausio 17 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skundu Komisijos prašo: „panaikinti skundžiamą Kauno miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos skyriaus 2025-01-17 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo išduoti leidimą, (duomenys neskelbtini), Kaunas“ ir įpareigoti Instituciją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują, teisės aktų reikalavimus ir racionalų mąstymą bei žmogaus interesus atitinkantį sprendimą.“

Pareiškėjas skunde nurodo, kad 2024 m. gruodžio 16 d. raštu kreipėsi į Kauno miesto savivaldybę dėl leidimo išdavimo kirsti ar kitaip pašalinti saugomą medį (maumedis) augantį privačiame sklype, adresu *(duomenys neskelbtini)* Kaunas. Prašyme buvo nurodytos aplinkybės, kurių pagrindu medis turi būti pašalintas: dėl savo aukščio ir lokacijos yra pavojingas žmogaus sveikatai ir privačiam turtui, teršiamas ir gadinamas kiemo gerbūvis, medžio šaknų tinklas deformuoja kieme paklotą plytelių dangą. Nuolatos užteršiami (dėl medžio rūšies ir amžiaus, sezoniškumas nesvarbus) gyvenamojo ir pagalbinių pastatų vandens nubėgimo latakai. Teikiant prašymą pridėti visi reikalingi dokumentai ir nuotraukos su minėtais faktais pagrindžiančiais įrodymais. 2025 m. sausio 17 d. gavo atsakymą, kuriame nurodoma, kad apžiūros metu fizinio pavojaus požymių nenustatyta, nes šiam medžiui nenustatyta bloga (avarinė) būklė, todėl Institucija atsisako išduoti leidimą šio saugotino maumedžio kirtimui. Pareiškėjo vertinimu, pateikta išvada neatliepia prašyme nurodytų aplinkybių dėl asmens teisėtų lūkesčių į savo ir savo turto gerbūvį aukščiau pastatant medžio „interesus“. Pažymėjo, kad išlaidos kiemo tvarkymui, nuolatiniam latakų valymui bei kiemo tvarkymui neatperka pavienio medžio naudos, o Institucijos rekomendacija kreiptis dėl medžio genėjimo į specialistus, nesprenžia problemos iš esmės.

Atsakovė Kauno miesto savivaldybė prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjo skundą nurodo Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 206 „Dėl kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, patvirtinimo“ (toliau – Kriterijai) reglamentavimą. Paaiškina, kad želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai vykdomi vadovaujantis Želdynų įstatymu, aplinkos ministro tvirtinamomis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis bei Leidimų kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius išdavimo, prašymų perskaičiuoti želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją

nagrinėjimo ir sumokėtos kompensacijos gražinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 23 d. sprendimu Nr. T-187 „Dėl leidimų kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius išdavimo, prašymų perskaičiuoti želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją nagrinėjimo ir sumokėtos kompensacijos gražinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint Savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius. Leidimų projektus rengia ir kitus būtinus veiksmus jiems parengti ir išduoti atlieka Aplinkos apsaugos skyrius (Aprašo 4 punktas). Aplinkos apsaugos skyrius, gavęs privačios žemės sklypo savininko tinkamai užpildytą prašymą, per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos atlieka veiksmus, numatytus Aprašo 9 punkte.

Nurodo, kad nagrinėjamu atveju 2024 m. gruodžio 13 d. atsakovė gavo pareiškėjo prašymą dėl leidimo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos medį, adresu (*duomenys neskelbtini*), Kaunas (toliau – Prašymas). Šio Prašymo pagrindu Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas nuvažiavo į vietą ir apžiūrėjo prašomą pašalinti želdinį. Nustatė, kad pagal Kriterijų priedo 4.1. papunktį Prašyme nurodytas maumedis, kurio kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje yra 40 cm, yra priskiriamas saugotiniams želdiniams. Specialistas vertindamas Prašyme nurodytas aplinkybes dėl kurių būtų pagrindas spręsti ar šalinti prašomą saugotiną želdinį ar ne, vadovavosi ir Aprašo 18 p., kuriame nurodoma, jog „sprendžiant klausimą dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius Komisija ir Institucija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetinių ir ekologinių požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti. Leidimą ar Sprendimą šalinti želdinius Institucija išduoda ar priima, o Komisija teikia išvadą dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinį pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius“. Įvertinus aukščiau nurodytą reglamentavimą, specialistas medžio apžiūros metu fizinio pavojaus požymių nenustatė, kaip ir nenustatė medžio blogos (avarinės) būklės ir rekomendavo, pasitelkus profesionalų arboristą ir/arba įmonę, atlikti šio medžio (maumedžio) neintensyvų lajos genėjimą, trumpinant arba šalinant, vėjo ar sniego nulaužtas, nudžiūvusias šakas, simetriškai siaurinant, mažinant lają, pašalinant ne daugiau 30 proc. lajos tūrio (kad nebūtų pažeidžiamos medžio gyvybinės funkcijos).

Paaiškina, kad nagrinėjamu atveju Aplinkos apsaugos skyrius, gavęs privačios žemės sklypo savininko (pareiškėjo) tinkamai užpildytą Prašymą, patikrino ar numatomas saugotino želdinio kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas neprieštaruoja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, atliko prašyme nurodyto saugotino želdinio apžiūrą vietoje ir, nustatęs, kad saugotino želdinio būklė nėra bloga (avarinė), želdinys neapimtas ligos požymių, nekelia fizinio pavojaus gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui, teikė išvadą apie Prašymo nepagrįstumą ir rengė motyvuotą atsisakymą išduoti leidimą kirsti želdinį, apie priimtą sprendimą raštu informavus privačios žemės sklypo savininką (pareiškėją).

Pažymi, kad prieš priimant sprendimą kirsti saugotiną želdinį, laikydamasis aukščiau nurodyto reglamentavimo specialistas visuomet įvertina situaciją, prašymo aplinkybes bei želdinio būklę, atlieka visus veiksmus būtinus pagal Aprašo nuostatas. Šiuo atveju aptariamais veiksmais buvo atlikti, nepažeistos Aprašo 9 punkto nuostatos ir nenustatytas pagrindas prašomą maumedį nukirsti, kuomet jis nėra blogos būklės ir nekelia jokio pavojaus gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui. Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas nurodyto medžio apžiūrą fiksavo fotonuotraukose ir pagrįstai sprendė, kad prašomas kirsti maumedis nėra blogos (avarinės) būklės, nekelia fizinio pavojaus nei gyventojams, nei jų turtui, nei statiniams. Atsižvelgiant į Prašymo argumentus, kurie iš esmės yra tokie patys kaip ir skunde, šio medžio tvarkymui atsakovė rekomendavo neintensyvų genėjimą, kas patvirtintų Želdynų įstatyme nustatytų principų, nusakančių tęstinumo bei želdinių gerovės užtikrinimą juos prižiūrint ir tvarkant, taip pat Aprašo nuostatų, kuriomis taip pat siejami tie patys tikslai želdinių atžvilgiu kaip ir nurodytame Želdynų įstatyme, užtikrinimą. Tiek Želdynų įstatyme, tiek ir Apraše aiškiai nurodomos atitinkamos išimtys ir pagrindai, kuomet galimas želdinių tvarkymas (intensyvus genėjimas, pašalinimas iš augimo vietos ar kirtimas) tik nustačius, kad jų būklė bloga ar jų augimas kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui ir pan. (Želdynų įstatymo 13 straipsnio 2 dalis, Aprašo 5 punktas). Analizuojant pareiškėjo Prašymo aplinkybes buvo įvertintas Prašymo pagrįstumas

ir padarytos pagrįstos išvados, jog aukščiau paminėtų pagrindų (želdinių blogos (ligos) būklės ar keliamo pavojaus gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui ir pan.), priešingai nei teigia pareiškėjas, nenustatyta.

Paaiškina, kad įvertinus pareiškėjo Prašyme ir skunde nurodytas aplinkybes ir nenustačius nei blogos želdinio būklės, nei keliamos grėsmės (pavojaus) savininkui, jo turtui ir statiniams, užfiksavus želdinį, jo padėtį, būklę ir gyvastį fotonuotraukose, atsakovei nėra jokio pagrindo sutikti, kad želdinys (maumedis) turi būti nukirstas, nes yra per aukštas ir pavojingas, teršia aplinką (kiemą), vandens latakus, medžio šaknynas gadina kiemo dangą, o jo priežiūrai išlaidos yra didesnės nei medžio teikiama nauda. Specialisto padarytos ir prie atsiliepimo pateikiamos fotonuotraukos patvirtina, kad želdinys yra pakankamu atstumu nuo namo sienos ir langų, medžio šakos nėra itin arti namo langų, tačiau želdinio lajų šakos gali būti neintensyviai apgenėtos jei tik pareiškėjas to panorės, šakos yra gana aukštos, ir jokio pavojaus nekelia. Tai, kad maumedis yra aukštas ir nebe pirmų metų amžiaus, nesant nustatytų pavojaus požymių ir blogos medžio būklės, nėra pagrindas šio medžio augimą nutraukti nukertant jį tik dėl to, kad pareiškėjui nėra noro tvarkyti jo metamas smulkias šakas, kankorėžius, spyglius teršiamus namo stogo vandens nubėgimo latakus ar dėl kitų pareiškėjo nurodomų subjektyvių priežasčių.

Atkreipia dėmesį, kad pagal Želdynų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą želdynų ir želdinių savininkai privalo saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę. Pažymi, kad želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai atliekami teikiant prioritetą želdinių gerovės užtikrinimui ir kitiems Želdynų įstatyme numatytiems principams, išskyrus atvejus, kurie yra objektyviai pagrįsti ir teikiantys pagrindus tokį želdinį atitinkamai tvarkyti. Atsakovės nuomone, šiuo atveju pareiškėjo individualus interesas negali būti viršesnis ar reikšmingesnis už Želdynų įstatymo nuostatas, kuriomis siekiama želdynais ir želdiniais gerinti aplinkos kokybę, tenkinti visuomenės sveikos gyvensenos ir rekreacijos poreikius, želdynus ir želdinius išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus.

Nurodo, kad atsižvelgiant į minėtą aplinkos kokybės gerinimą, visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, teritorijos ekologinį stabilumą, spręstina, kad pareiškėjo atžvilgiu prašomo medžio kirtimo darbams pagrindų nenustatyta, kadangi šis medis nėra blogos (avarinės) būklės ir nekelia jokio pavojaus (grėsmės) gyventojams ar jų turtui ir pan. Atsakovės vertinimu, nepateikti ir prie skundo jo pagrindą patvirtinantys įrodymai, jog dėl augančio medžio šaknyno yra gadinama kiemo danga, nes iš pateiktos fotonuotraukos matyti, kad kiemo danga (plytelės) yra senos ir galimai jų pakitimai (nelygumai) galėjo būti padaryti ne tik dėl šio medžio šaknyno įtakos, o natūraliai. Tai, kad yra pakilusi kiemo danga, atsakovei nesudaro pagrindo, jog medis yra tiek pavojingas ir kelia fizinį pavojų gyventojams ar jų turtui, kad jo gyvastį būtina nutraukti. Mano, kad šiuo atveju pareiškėjo motyvai leidimui gauti negali būti laikomi pateisinamais iškeliant individualų pareiškėjo interesą aukščiau viešojo maksimaliai švarios aplinkos bei saugotinių želdinių apsaugos nuo nepagrįstos intervencijos intereso ir tik dėl tokių subjektyvių priežasčių nukirsti brandų medį, nes to pageidauja žemės sklypo savininkas.

Atsakovės vertinimu, priimtas skundžiamas Sprendimas yra visiškai pagrįstas ir teisėtas, parengtas laikantis įstatymo ir teisės aktų nuostatų. Atsakovė išnagrinėjo pareiškėjo Prašyme nurodytas aplinkybes, padarė teisėtas išvadas ir priėmė pagrįstą bei teisėtą sprendimą. Tai, kad atsakovės Sprendimas netenkina pareiškėjo lūkesčių, nesuponuoja jokio pagrindo naikinti skundžiamą Sprendimą ir Komisijai tenkinti skundą.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Kauno miesto savivaldybės mero 2025 m. sausio 17 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo išduoti leidimą“ (toliau – skundžiamas Sprendimas) teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas su 2024 m. gruodžio 16 d. prašymu (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės merą prašydamas leisti kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus medžius – maumedį, apie 40 cm, žemės sklype (duomenys neskelbtini), Kaunas. Paaiškino, kad dėl savo aukščio ir lokacijos pavojingas privačiam turtui ir žmonių sveikatai, gadinama kiemo infrastruktūra (dėl šaknų deformuota kiemo danga), nuolatos užteršiami vandens nubėgimo latakai, dėl didelio medžio amžiaus nuolat teršiamas kiemas spygliais, kankorėžiais ir smulkiomis šakomis.

Numatomo kirsti medžio išsidėstymo sklype schemoje pažymėta medžio augimo vieta, kuri yra prie sklype esančių pastatų.

Pareiškėjo pateiktose nuotraukose matosi šalia statinių augantis aukštas maumedis, iškilnota kiemo danga, prikritusių spyglių ir kankorėžių, lietaus vandens nubėgimo latakai pilni spyglių.

Atsakovės pateiktose nuotraukose matosi aukštas sveikas medis, augantis tarp tvoros ir pastato.

Skundžiamu Sprendimu Kauno miesto savivaldybės meras atsisakė išduoti leidimą saugotino maumedžio kirtimui ir rekomendavo pasitelkus profesionalų arboristą ir/arba įmonę atlikti šio maumedžio medžio neintensyvų lajos genėjimą, trumpinant arba šalinant, vėjo ar sniego nulaužtas, nudžiūvusias šakas, simetriškai siaurinant, mažinant lają, pašalinant ne daugiau 30 proc. lajos tūrio (kad nebūtų pažeidžiamos medžio gyvybinės funkcijos), kuriam Institucijos leidimas yra nereikalingas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Kriterijai, Aprašas.

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punkte nustatyta, kad kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas yra savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos).

Pagal Želdynų įstatymo 2 straipsnio 12 dalį saugotini želdiniai – medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus augimo vietos, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, ir (ar) savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotiniais paskelbti dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, kuriems kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti reikalingas leidimas ar sprendimas.

Vienas iš principų, pagal kuriuos organizuojami želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, želdynų kūrimas ir želdinių veisimas yra tęstinumo principas, kuris apibrėžiamas kaip – užtikrinant praeityje susiformavusių ir suformuotų želdynų ir pavienių želdinių, istorinių želdynų ir juose arba greta jų esančių pastatų ansamblių ar kompleksų vientisumą, atsižvelgiant į želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo tradicijas, kuo ilgiau palaikyti brandžių medžių gyvybingumą (Želdynų įstatymo 3 straipsnio 4 punktas).

Pagal Želdynų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą Vyriausybė tvirtina kriterijus, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams. Tokie Kriterijai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206.

Vadovaujantis Želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, savivaldybių atstovaujamosios institucijos tvirtina savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles.

Želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 10 punkte nurodoma, kad savivaldybės vykdomosios institucijos kompetencija yra išduoti leidimus ir priimti sprendimus kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius.

Želdynų įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (toliau – leidimas) ar vadovaujantis galiojančiu savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu dėl saugotinų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo (toliau – sprendimas) ir sumokėjus savivaldybės vykdomosios institucijos pagal aplinkos ministro tvirtinamus Želdinių atkuriamosios vertės įkainius, kai šalinami Vyriausybės nustatytus kriterijus dėl augimo vietos, rūšies, matmenų ir būklės atitinkantys saugotini želdiniai, arba pagal savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotiniais paskelbtų želdinių atkuriamosios vertės įkainius, kai šios institucijos sprendimu yra nustatyti didesni šių želdinių atkuriamosios vertės įkainiai ir kai šalinami jos sprendimu saugotiniais paskelbti želdiniai, apskaičiuotą želdinių atkuriamosios vertės

kompensaciją. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyti atvejai, kada saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima be leidimo ar sprendimo.

Vadovaudamasis Želdynų įstatymo 13 straipsnio 5 dalimi, privačios žemės sklypo savininkas, valdytojas ar naudotojas, ketinantis kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius, savivaldybės vykdomajai institucijai pateikia prašymą dėl leidimo išdavimo. Savivaldybės vykdomoji institucija, gavusi tinkamai užpildytą prašymą, per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos patikrina, ar numatomas saugotinų želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas neprieštaruoja savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, ir privačios žemės sklypo savininkui išduoda leidimą, kuriame nurodo želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydį, arba, nustačiusi, kad numatomas saugotinų želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas prieštaruoja savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, motyvuotai atsisako jį išduoti ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja privačios žemės sklypo savininką <...>.

Saugotinų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo ir prašymų dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo nagrinėjimo bei sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo tvarką nustato savivaldybių atstovaujamosios institucijos <...> (Želdynų įstatymo 13 straipsnio 9 dalis).

Saugotinų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo, šių darbų vykdymo, leidimų atlikti šiuos darbus išdavimo, želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos perskaičiavimo ir sumokėtos kompensacijos grąžinimo tvarką nustato Aprašas (1 p.).

Apraše saugotini želdiniai apibrėžiami kaip – medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ patvirtintus saugotinų medžių ir krūmų kriterijus (toliau – Kriterijai) ir (ar) Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos sprendimu saugotiniais paskelbti dendrologiniai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai (2 p.).

Aprašo 4 punktas reglamentuoja, kad saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint Savivaldybės vykdomosios institucijos (toliau – Institucija) išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (toliau – Leidimas), išduotą pagal Aprašo 1 priede nustatytą formą, ar vadovaujantis galiojančiu Institucijos sprendimu kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (toliau – Sprendimas), išduotą pagal Aprašo 2 priede nustatytą formą, <...>.

Privačios žemės sklypo savininkas ar valstybinės žemės sklypo valdytojas dėl Leidimo išdavimo pateikia Institucijai Aprašo 3 priede nustatytos formos prašymą (toliau – Prašymas) (7 p.).

Aplinkos apsaugos skyrius, gavęs privačios žemės sklypo savininko tinkamai užpildytą Prašymą, per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos patikrina, ar numatomas saugotinų želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas neprieštaruoja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams. Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas atlieka Prašyme nurodytų saugotinų želdinių apžiūrą vietoje ir apskaičiuoja pašalinamų želdinių atkuriamąją vertę. Aplinkos apsaugos skyrius gautus duomenis (Prašymą su priedais, apskaičiuotą želdinių atkuriamąją vertę) teikia Institucijai, kuri išduoda Leidimą privačios žemės sklypo savininkui, nurodydama želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydį, arba, nustačiusi, kad numatomas saugotinų želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas prieštaruoja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, motyvuotai atsisako jį išduoti ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja privačios žemės sklypo savininką (9 p.).

Sprendžiant klausimą dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius Komisija ir Institucija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti. Leidimą ar Sprendimą šalinti želdinius Institucija išduoda ar priima, o Komisija teikia išvadą dėl būtinybės kirsti

ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinį pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius (18 p.).

Aprašo 22 punkte reglamentuota, kad Leidimas ar Sprendimas neišduodamas, kai: privačios žemės savininkas ar valstybinės žemės valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo nepateikia papildomos informacijos priežastims, pateiktoms Prašyme, pagrįsti pagal Aprašo 19 punktą arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinio būklę (22.1 p.); Institucija gauna neigiamą Komisijos išvadą (22.2 p); Aprašo 14 punkte nurodytais atvejais nebuvo atlikta želdinių būklės ekspertizė (22.3 p.).

Nagrinėjamu atveju skundžiamu Sprendimu Kauno miesto savivaldybės meras (Kauno miesto savivaldybės vykdomoji institucija) informavo pareiškėją, kad vadovaujantis Kriterijų priedo 4.1 p. Prašyme minimas maumedis (40 cm skersmens 1,3 m aukštyje) yra priskiriamas saugotiniams želdiniams ir paaiškino, kad, vadovaujantis Želdynų įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi, saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius ir sumokėjus savivaldybės vykdomosios institucijos apskaičiuotą želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją. Pažymėjo, kad, vadovaujantis Aprašo 18 punktu sprendžiant klausimą dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius Institucija prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti. Leidimą ar sprendimą šalinti želdinius Institucija išduoda ar priima įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinį pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius. Paaiškino, kad Prašyme minimam maumedžiui, kurio skersmuo 1,3 m aukštyje yra 43 cm, apžiūros metu fizinio pavojaus požymių nenustatyta, nes šiam medžiui nenustatyta bloga (avarinė) būklė, todėl Institucija atsisakė išduoti leidimą saugotino maumedžio kirtimui. Skundžiamu Sprendimu pareiškėjui rekomenduota pasitelkus profesionalų arboristą ir/arba įmonę atlikti nurodyto medžio neintensyvų lajos genėjimą, trumpinant arba šalinant, vėjo ar sniego nulaužtas, nudžiūvusias šakas, simetriškai siaurinant, mažinant lają, pašalinant ne daugiau 30 proc. lajos tūrio (kad nebūtų pažeidžiamos medžio gyvybinės funkcijos), kuriam Institucijos leidimas yra nereikalingas.

Pareiškėjas savo nesutikimą su skundžiamu Sprendimu, kuriuo atsisakyta tenkinti pareiškėjo Prašymą išduoti leidimą saugotino maumedžio kirtimui, grindžia argumentais, kad želdinys (maumedis) turi būti nukirstas, nes yra per aukštas ir pavojingas, teršia aplinką (kiemą), vandens latakus, medžio šaknynas gadina kiemo dangą, o jo priežiūrai išlaidos yra didesnės nei medžio teikiama nauda. Komisija neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo sutikti su šiais pareiškėjo argumentais, todėl juos atmeta kaip nepagrįstus.

Želdynų įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, viena jų – saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę (27 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Remiantis teisiniu reguliavimu, kuris aptartas aukščiau, sutiktina su atsakove, kad želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai uri būti atliekami teikiant prioritetą želdinių gerovės užtikrinimui ir kitiems Želdynų įstatyme numatytiems principams, išskyrus atvejus, kurie yra objektyviai pagrįsti ir teikiantys pagrindus tokį želdinį atitinkamai tvarkyti.

Nagrinėjamu atveju atsakovė nustatė, kad Prašyme minimas prašomas kirsti maumedis yra aukštas ir nebe pirmų metų amžiaus, tačiau nėra blogos (avarinės) būklės, nekelia fizinio pavojaus nei gyventojams, nei jų turtui, nei statiniams. Pareiškėjas skunde nenurodė ir byloje nepateikė įrodymų, kurie paneigtų atsakovės padarytas išvadas. Atsižvelgus į tai, Komisijos vertinimu, skundžiamame Sprendime nurodyto medžio tvarkymui pagrįstai, atsižvelgiant į Prašymo argumentus, rekomenduotas neintensyvus genėjimas. Sutiktina su atsakovės argumentais, kad tokia priežiūra atitiktų Želdynų įstatyme nustatytų principų, nusakančių tęstinumo bei želdinių gerovės užtikrinimą juos prižiūrint ir tvarkant, taip pat Aprašo nuostatų, kuriomis taip pat siejami tie patys tikslai želdinių atžvilgiu kaip ir nurodytame Želdynų įstatyme, užtikrinimą.

Atsakovės Kauno miesto savivaldybės vykdomajai institucijai – Merui, kaip viešojo administravimo subjektui, taikomi ir VAĮ reikalavimai. VAĮ 10 straipsnio 5 dalis nustato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo

administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Paminėtos VAI nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra konstatavęs, jog individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas laikosi nuoseklios pozicijos, kad VAI 10 straipsnio 5 dalimi iš esmės yra siekiama užtikrinti, jog asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Tuo atveju, kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprendžiamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. birželio 27 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011, Administracinė jurisprudencija Nr. 21, 2011; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. spalio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-884-438/2019).

Aptartos Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos kontekste įvertinusi Kauno miesto savivaldybės mero 2025 m. sausio 17 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl prašymo išduoti leidimą“ atitiktį VAI suformuluotiems reikalavimams individualiam administraciniam aktui, Komisija sprendžia, kad skundžiamas Sprendimas yra aiškus, suprantamas, motyvuotas, pagrįstas teisės aktų nuostatomis ir objektyviais duomenimis. Komisijos vertinimu, atsakovė tinkamai įvertino pareiškėjo Prašyme nurodytas aplinkybes, nustatė želdinio būklę ir tinkamai atliko Prašymui išnagrinėti būtinus veiksmus nepažeisdama Aprašo 9 punkto nuostatų, o juos atlikusi, parengė motyvuotą atsisakymą išduoti leidimą kirsti želdinį ir apie priimtą sprendimą raštu informavo privačios žemės sklypo savininką (pareiškėją). Atsakovės Kauno miesto savivaldybės mero priimtame skundžiamame Sprendime yra nurodyta jo apskundimo tvarka, jį priėmęs bei pasirašęs viešojo administravimo subjektas veikė tinkamai, pagal savo kompetenciją, vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis.

Įvertinusi nustatytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas priimtas tinkamai išnagrinėjus pareiškėjo Prašymą ir visas reikšmingas faktines aplinkybes, susiejant jas su konkrečiomis įstatymų nuostatomis, kurios jame yra pacituotos ir išdėstytos, todėl atitinka VAI straipsnio 10 straipsnio 5 dalies bendruosius reikalavimus, keliamus administraciniam aktui, yra teisėtas ir pagrįstas. Pareiškėjas skunde nenurodė aplinkybių ir nepateikė jas pagrindžiančių įrodymų, kurie paneigtų atliktą vertinimą ir priimto Sprendimo išsamumą ar pagrįstumą, todėl tenkinti pareiškėjo skundą ir panaikinti skundžiamą Sprendimą nėra teisinio pagrindo. Atitinkamai nėra pagrindo įpareigoti atsakovę spręsti klausimą iš naujo, todėl pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo S. B. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė